

Røsheia

**

Referanse:

Jansson U. 2016. Naturverdier for lokalitet Røsheia, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2015. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning.

(Weblink: <http://borchbio.no/narin/?nid=5837>)

Referansedata

Fylke: Nord-Trøndelag
Kommune: Inderøy
H.o.h.: 165-410moh
Areal: 6906 daa

Prosjektilhørighet: Frivilligvern 2015
Inventør: UJA, THØ
Vegetasjonsone: mellomboreal 100%
Vegetasjonseksjon: O2-Klart oseanisk

Sammendrag

Lokalitet Røsheia har blitt kartlagt av BioFokus på oppdrag fra Miljødirektoratet med hensikt og gi en naturfaglig vurdering av området for frivillig vern. Røsheia ligger i Nord-Trøndelag, øst på Fosen i gamle Mosvik kommune i det som nå er Inderøy kommune.

Områdets topografi er forholdsvis rolig med slakt hellende skråninger fra Røsheia og nedover mot øst, vest og sør. Mindre bekkedaler og enkelte brattere skråninger i ulike eksposisjoner skaper en viss variasjon i landskapet. Berggrunnen er ensartet med i hovedsak fattig gneis som gir opphav til en alt overveiende fattig vegetasjon, og området er helt dominert av fattig furu- og granskog. Tynne lag med morenemateriale, torvmyr og bart fjell dominerer området. Området ligger lengst øst i den klart orealiske vegetasjonseksjonen som strekker seg over hele Fosen, og det tilhører mellomboreal vegetasjonssone.

Områdets kvaliteter er i hovedsak knyttet til gammel, oseanisk furu- og gran-naturskog, men det er også visse kvaliteter knyttet til gran-naturskog og fragmenter av lågurtgranskog. Mye av furuskogen er lavproduktiv til impediment, og derfor temmelig glissen og seinvokst (og derfor lang økologisk leveranstid på nøkkelementer). Skogen er flersjiktet med god spredning. Spesielle kvaliteter er særlig knyttet til at Røsheia har gammel kystfuru-naturskog med betydelige mengder (meget) gamle levende trær, kelo-gadd og også noe kelo-læger. Tilknyttet slike elementer, og også gamle trær og død ved av gran, er det funnet flere naturskogsarter, inkl. flere rødlistearter av sopp og lav (men artsmangfoldet er samlet sett ikke spesielt rikt, heller ikke på rødlistearter).

Området inneholder ikke rødlistede naturtyper, men "urskogsner furuskog" er en av de naturtypene som Stortinget har bedt om en særlig kartlegging av da Norge har et internasjonalt ansvar for å ivareta denne naturtypen. Samlet grad av mangeloppfylling vurderes som relativt høy, begrunnet i at området har velutviklet gammel kystfuru-naturskog, en skogtype som Norge har internasjonalt ansvar for (verdensansvar), og som er sjelden. Av generelle mangler oppfylles (1) skog under naturlig dynamikk og (2) internasjonale ansvars-skogtyper i relativt høy grad, av prioriterte skogtyper er det velutviklet gammel kystfuru-naturskog.

Området skårer generelt høyt på gammelskogsparameterne for barskog, mens det skårer lavere på parametere for vegetasjonsvariasjon, rikhet, løvskog og treslagsvariasjon. Området skårer middels på topografisk variasjon, størrelse, artsmangfold og arrondering. Påviste rødlistearter og andre spesielle arter er relativt lavt, men potensialet for spesialiserte kjerneområdene/naturtypelokalitetene, men har en del mangler. Dette gjelder særlig i øst og nord, der inkludering av alt kjerneområde-areal ville bedret arronderingen av et evt. verneområde betraktelig, og også bidratt til å heve samlet naturverdi.

Røsheia vurderes, først og fremst i kraft av gammel kystfuru-naturskog, å være klart regionalt verneverdig (**).

Feltarbeid

Alt feltarbeid knyttet til dette undersøkelsesområdet ble utført av BioFokus i løpet av tre dager i august 2013. Kartleggingen var en del av et prosjekt med naturtypekartlegging og MiS kartlegging i skog i Inderøy kommune.

Tidspunkt og værrets betydning

Været var ikke til hinder for en tilfredsstillende kartlegging av området, men da området er stort kan grensene for kjerneområdene være noe grove.

Utvelgelse og undersøkelsesområde

Lokaliteten inngår i arbeidet med frivillig vern i regi av Miljødirektoratet, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og grunneiere. Det på forhånd avgrensede undersøkelsesområdet omfattet et areal på 12989 daa. Bakgrunnen for utvelgelsen av området er kartlegging av naturtypelokaliteter etter DN håndbok 13 i 2013.

Tidligere undersøkelser

Det ble gjort MiS kartlegginger parallelt med naturtypekartleggingen, men da mange av områdene er impediment er det forholdsvis lite overlapp mellom MiS og naturtyper i dette området. Mange av de viktige gammelskogsenelementene ligger stedvis spredt og fanges av den grunn ikke opp innenfor inngangsverdien i MiS systemet.

Beliggenhet

Lokaliteten omkranser østre, vestre og søndre side av fjellpartiet Røsheia sentralt i gamle Mosvik kommune i Inderøy.

Naturgrunnlag

Topografi

Det avgrensede området utgjør slake dalsider ned fra toppunktet på Røshia. Alle eksposisjoner inngår, det er slake dalsig med mindre bekkeløp, flatere myrpartier og enkelte noe brattere skrånninger, men området innehar ikke noen dramatisk topografi som gir opphav til spesielle biologiske kvaliteter.

Geologi

Området har fattig berggrunn, hovedsakelig gneiser og et tynt til middels tykt løsmasselag over det meste av området. Det er også mye torvmyrer innenfor det avgrensede området, samt noe bart fjell.

Vegetasjonsgeografi

Vegetasjonseksjon: O2-Klart oseanisk, vegetasjonssone: mellomboreal 100% .

Lokaliteten ligger innenfor klart oseanisk vegetasjonssesjon og i mellomboreal vegetasjonssone.

Vegetasjon og treslagsfordeling

Vegetasjonen er overveiende fattig i hele området, men i mindre områder er det noe rikere lågurtvegetasjon i grandominerte bestand. Furu er dominerende treslag og gran finnes kun i områder med tykkere løsmasser. Boreale løvtrær som bjørk, osp, selje og rogn finnes spredt i hele området, men ikke i renere bestander. Det henvises til kjerneområdebeskrivelsene for ytterligere dokumentasjon av vegetasjonen da disse dekker representative arealer for området.

Skogstruktur og påvirkning

Området er helt dominert av gammel skog, der mye av furuskogen er gammel naturskog som er lite påvirket i (svært) lang tid tilbake. Innenfor området som er avgrenset som verneverdig er det ikke tekniske inngrep eller utført hogster senere år. Pga. av ikke fullgod oversikt over hogster utført sørøst i området for noen år siden kan det være at noen nylig hogd areal er innlemmet øst i området. Det finnes spor etter eldre hogstingrep i området, men av beskjedent omfang og store deler av de skogkledde arealene fremstår i dag som godt sjiktet barskog med en høy andel eldre skog og med innslag av viktige gammelskogselementer som liggende og stående død ved av furu og gran. De furudominerte områdene som har de høyeste biologiske kvalitetene står på skrinn grunn og skogen er åpen og saktevoksende og har et begrenset potensiale til å bli grovvekst også ut fra klimatiske forhold. Se ellers beskrivelse av disse forholdene under det enkelte kjerneområde.

Kjerneområder

I det følgende listes informasjon om de avgrensede kjernelokalitetene i området Røsheia. Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet.

1 Røsheia SV

Naturtype: Gammel furuskog - Gammel kystfuruskog
BMVERDI: A

Areal: 769daa

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/ Ulrika Jansson og Torbjørn Høitomt den 14-15/8-2013 i forbindelse med naturtypekartlegging i Inderøy kommune. Prosjektet er finansiert av fylkesmannen og er delvis organisert som samkartlegging med MiS-registreringene med tanke på å utvikle en felles metodikk for registrering av skogverdier. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på sørvestsiden av fjellpartiet Røsheia sentralt i gamle Mosvik kommune i Inderøy. Lokaliteten grenser mot sparsomt tresatt mark/fjell i overkant og mer påvirket skog i andre retninger. Berggrunnen i området består av ulike typer gneis og kanskje noe granitt i nord. Lokaliteten ligger i mellomboreal vegetasjonssone og i klart oseanisk vegetasjonssesjon (O2) (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel furuskog med utformingen gammel kystfuruskog. Svært gammel furuskog som er rik på de fleste relevante nøkkelstrukturer og -elementer. Gamle trær finnes rikelig, det samme gjør gadd i alle stadier. Det finnes også en del dødved i alle stadier. Det er over 5 nøkkellementer per daa. Skogen er riktig nok ganske glissen på grunn av sin høye beliggenhet, noe som fører til at mengden dødved per dekar ikke blir veldig høy. Det er allikevel ganske høy kontinuitet i død ved og flere krevende arter forekommer vanlig innenfor lokaliteten. I sprekkedalene finnes noe granskog, også denne gammel med god forekomst av gamle trær med grov bark og død ved. Vegetasjonen er fattig bestående av en mosaikk mellom fattige A-typer (røsslyng-blokkebær-, bærlyng- og knauskog).

Artsmangfold: Artsmangfoldet i lokaliteten er middels godt undersøkt og det ble påvist solide bestander av flere nokså krevende arter. Blant disse er tyrikjuke *Sidera lenis* (NT), furuplett *Chaetodermella luna* (NT), granbendellav *Bactrospora corticola* (VU), gammelgran-skål *Pseudographis pinicola* (NT) og *Pyrrhospora elabens*. I tillegg ble arter som granstokkjuke *Phellinus chrysocoma*, pusledraugmose *Anastrophyllum hellerianum*, sukkernål *Chaenotheca subroscida*, gubbeskjegg (NT) og langnål *Chaenotheca gracillima* (NT) påvist. Det ble totalt påvist seks rødlistearter på lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er ikke påvirket av nyere inngrep. Det finnes spor etter gamle hogstingrep, men også disse inngrepene har vært av beskjedent omfang.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten må sees i sammenheng med andre gammelskogslokaliteter rundt Røsheia.

Verdivurdering: Hvilke utslag på vekting for hver enkelt aktuell parameter oppgis, samt oppsummeres i henhold til oppgitte retningslinjer i en samlet lokalitetsverdi. Hvis det ut fra eget faglig skjønn vurderes korrekt å avvike fra denne verdien, så legges det deretter inn, med både en faglig begrunnelse på avviket samt synlig formulering av at dette er et avvik.

Skjøtsel og hensyn: Det er ingen kvaliter ved lokaliteten som er avhengig av skjøtsel for å fremmes.

2 Røsheia SØ

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: B

Areal: 374daa

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Ulrika Jansson den 15/8-2013 i forbindelse med naturtypekartlegging i Inderøy kommune. Prosjektet er finansiert av fylkesmannen og er organisert som samkartlegging med MiS-registreringer i skog med tanke på å utvikle en felles metodikk for registrering av skogverdier. Rødliskategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en sørvendt skrent på sørøstsiden av fjellpartiet Røsheia omtrent midt i gamle Mosvik kommune. Lokaliteten avgrenses i nord mot åpen hei, mot øst av nylig avvirket furuskog og i vest og sør av hogstflate og mer påvirket skog. Berggrunnen i området består av gneiser og løsmassedekket er tynt. Lokaliteten ligger i mellomboreal vegetasjonssone og i klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2) (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder gammel granskog i høyereliggende strøk og gammel kystfurusog. Den østre delen av lokaliteten har større verdier knyttet til furu, mens granskog er viktigere i vest. Den nordvestlige kløften innenfor avgrensningen er ikke feltbefart i 2013, men er inkludert basert på erfaringer av skogbildet rundt Røsheia. I den grandominerte delen inngår bjørk og rogn. Grove graner med grove rotbasis finnes i hele området. Vegetasjonen er frisk og fattig, dominert av blåbærskog.

Artsmangfold: Artsmangfoldet ble ikke grundig undersøkt, men det vokser mye gubbeskjegg *Alectoria sarmentosa* (NT) på gran. Potensial for huldrelav *Gyalacta friesii* (NT), særlig ved bekkedrag. På nedre del av granstammer vokser gammelgranlav og på læger ble rutetømersopp registrert. På rogn og bjørk vokser langnål (NT). Potensial for tyrikjuka og furuplett på furulæger.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er åpen og godt sjiktet med god aldersspredning. Grantrærne måler opp til 60 cm i brysthøydiameter, men det fleste har mindre dimensjoner. Det finnes høystubber og gamle trær av bjørk og rogn (opp mot 25 cm i diameter). Det er spredt med granlæger, og mange furulæger (over 10 st) finnes rundt myra i øst. Flere gadd og læger av både furu og gran måler 50-60 cm i brysthøydiameter. Samlet er det ca. 5-10 nøkkelelementer per daa. Brente furugadd forekommer. Det har vært noe dimensjonshogst på furu innenfor avgrensningen. Både i vest og øst er det kanteffekter (mer sol og vind) fra hogstflater.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten må sees i sammenheng med andre gammelskogslokaliteter rundt Røsheia.

Verdivurdering: Skogen er gammel med både gamle trær og grove gadd og læger. Tettheten er ca. 5-10 nøkkelelementer per daa. Skogen har vært plukkhogd. Det er funn av 2 rødlistearter (gubbeskjegg, langnål) og stor potensial for både furuplett, tyrikjuka og huldrelav. Lokaliteten er stor (374 daa). På basis av skogtilstand, arts mangfold og påvirkningsgrad vurderes lokaliteten som viktig (B) etter faktaarkutkast for gammel granskog og gammel furuskog 2013.

Skjøtsel og hensyn: Det er ingen kvaliter ved lokaliteten som er avhengig av skjøtsel for å fremmes.

3 Røsheia N

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: C

Areal: 255daa

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Ulrika Jansson og Torbjørn Høitomt den 15/8-2013 i forbindelse med naturtypekartlegging i Inderøy kommune. Prosjektet er finansiert av fylkesmannen og er organisert som samkartlegging med MiS-registreringer i skog med tanke på å utvikle en felles metodikk for registrering av skogverdier. Rødliskategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en nordvendt skrent på nordsiden av fjellpartiet Røsheia omtrent midt i gamle Mosvik kommune. Lokaliteten avgrenses i sør mot glissen furuskog (egen naturtype) og i nord av hogstflater og hardere drevet skog. En MiS-figur (liggende død ved) inngår i østre del av avgrensningen. Naturkvalitetene finnes spredt i hele nordskrenten. Berggrunnen i området består av gneiser og løsmassedekket er tynt. Lokaliteten ligger i mellomboreal vegetasjonssone og i klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2) (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder gammel granskog i høyereliggende strøk. Gammel, glissen og fuktig granskog i en nordvendt skrent. Skogen er grandominert med innslag av furu (mot topppartiet) og bjørk og rogn (spredt i skogbildet). Grove graner med grove rotbasis står særlig i skrenten. Vegetasjonen er frisk og fattig, dominert av blåbærskog, men med innslag av småbregne langs bekker og sig.

Artsmangfold: Det vokser gubbeskjegg *Alectoria sarmentosa* (NT) på gran i nordskrenten. Ved rotbasis av grove graner finnes huldrelav *Gyalacta friesii* (NT), særlig ved bekkedrag. På nedre del av granstammer vokser gammelgranlav. På rogn og bjørk vokser lungenever, skrubbenever, skålfiltlav, langnål (NT), kystdoggnål (NT).

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er åpen og godt sjiktet med god aldersspredning, selv om det finnes få virkelig gamle trær. Grantrærne måler ca 30-40 cm i brysthøydiameter. Det finnes høystubber og gamle trær av bjørk og rogn (opp mot 25 cm i diameter). Det er spredt med granlæger, med større tetthet i øst. Samlet er det ca. 5-10 nøkkelelementer per daa. Det har vært dimensjonshogst på furu innenfor avgrensningen. Lengst øst er det tydelig spor av hogst av gran. Både lokaliteten og området rundt er tydelig påvirket av tidligere tiders plukk- og gjennomhogster.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten må sees i sammenheng med andre gammelskogslokaliteter rundt Røsheia.

Verdivurdering: Skogen er gammel med fuktig lokalklima. Det er nøkkelelementer både i form av gamle bjørker og rogn, grove gamle graner og læger. Tettheten er ca. 5-10 nøkkelelementer per daa. Skogen har vært plukkhogd, både for å ta ut grov furu og gran. Det er funn av 4 rødlistearter (huldrelav, gubbeskjegg, langnål og kystdoggnål). Det er lite sannsynlig å finne høyt rødlistede arter i lokaliteten. Lokaliteten er stor (224 daa). På basis av skogtilstand, arts mangfold og påvirkningsgrad vurderes lokaliteten som lokalt viktig (C) etter faktaarkutkast for gammel granskog 2013.

Skjøtsel og hensyn: Det er ingen kvaliter ved lokaliteten som er avhengig av skjøtsel for å fremmes.

4 Heibrottet

Naturtype: Gammel furuskog - Gammel kystfuruskog
BMVERDI: A

Areal: 1276daa

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/ Ulrika Jansson den 14-15/8-2013 i forbindelse med naturtypekartlegging i Inderøy kommune. Prosjektet er finansiert av fylkesmannen og er delvis organisert som samkartlegging med MiS-registreringene med tanke på å utvikle en felles metodikk for registrering av skogverdier. Rødliskategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør den østre platåen Heibrotteti fjellpartiet Røsheia som ligger sentralt i gamle Mosvik kommune i Inderøy. Lokaliteten grenser i øst mot hogstflate/ungskog, i sør mot mer påvirket, delvis nyhogd skog og myr og i vest mot en langstrakt åpen myr. Det er inkludert større og mindre areal med myr og svært glissen furuskog/hei i figuren. Det er ofte store gamle trær spredt på heia og i kantene til småmyrene. Berggrunnen i området består av ulike typer gneis og løsmassedeckket består av et tynt humus eller torvsjikt. Lokaliteten ligger i mellomboreal vegetasjonssone og i klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2) (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel furuskog med utformingen gammel kystfuruskog i mosaikk med kystmyr og åpen hei. Vegetasjonen er lyngskog og knauskog med røsslyng som viktigste art. Blåbær og tyttebær er også viktige. Skogen er svært glissen med furu som dominerende treslag. Det er spredt med gran og løvtrær i et nedre sjikt. I sørøst er det et mindre område med grandominans og i sørvest er et myr/hei-landskap med svært glissent tresjikt av furu.

Artsmangfold: Artsmangfoldet i lokaliteten er middels godt undersøkt. Det ble påvist tyrikjuke (NT) på grove furulæger, gubbeskjegg (NT) på gran, og gulgrønnål, langnål (NT) og kystdoggnål (NT) på høgstubber og levende bjørk og rogn. Det ble totalt funnet 4 rødlistearter i lokaliteten, men det er stor potensial for arter som flere rødlistearter, for eksempel furuplett og Hypocenomyce anthracophila (VU).

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er høyereliggende og naturlig glissen og derfor er konsentrasjonen av gamle trær og dødvedelementer ikke veldig høy (ca. 6-10 nøkkelementer per daa i deler av lokaliteten, 2-5 nøkkelementer per daa i åpnere partier). Lokaliteten er ikke påvirket av nyere inngrep, unntatt lengst i sør det er foretatt hogst i 2011 eller 2012. De mest produktive delene har også vært plukkhogd. Det er spor av eldre branner i furuskogen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten må sees i sammenheng med andre gammelskogslokaliteter rundt Røsheia.

Verdivurdering: Furuskogen er gammel med forekomst av naturskogselementer (opptil 10 per daa) og funn av fire rødlistearter. Lokaliteten er stor (og ligger i et område med flere gamle furuskogslokaliteter). Skogen er vurdert som svært viktig (A) etter faktaarkutkast for gammel furuskog 2013.

Skjøtsel og hensyn: Det er ingen kvaliter ved lokaliteten som er avhengig av skjøtsel for å fremmes.

5 Lauvtjønnlia V

Naturtype: Rik barskog - Lågurtgranskog
BMVERDI: B

Areal: 8,6daa

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Ulrika Jansson og Torbjørn Høitomt den 13/8-2013 i forbindelse med naturtypekartlegging i Inderøy kommune. Prosjektet er finansiert av fylkesmannen og er delvis organisert som samkartlegging med MiS-registreringene med tanke på å utvikle en felles metodikk for registrering av skogverdier. Rødliskategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger vest for Lauvtjønnlia i midtre del av gamle Mosvik kommune og omfatter et lite skogareal i en forskenning med bratte kanter, særlig mot nordvest. Lokaliteten grenser mot myr eller tørrere og fattigere glissen skog i alle retninger. Berggrunnen i området består av gneis med overganger mot biotittskifer og løsmassene er morene. Det er små bergvegger i lokaliteten. Lokaliteten ligger i mellomboreal vegetasjonssone og i klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2) (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik barskog med utformingen lågurtgranskog. Eldre, produktiv grandominert skog på litt rikere berggrunn. Det er innslag av både selje rogn og osp. Ospa er over 30 cm i brysthøydiameter og det finnes grantrær på 50 cm, de fleste imidlertid rundt 20-30 cm. Vegetasjon av varierende rikhet. Jevnt over mye småbregnemark, men innslag av urter som svever, gullris, småmarimjelle, teiebær, maiblom og skrubbær. Lågurtpreget blir mest tydelig når man tar inn soppflora der et er registrert flere lågurtarter. Mye storkransmose i bunnsjiktet.

Artsmangfold: Det ble påvist noen kravfulle arter knyttet til rik bakke som knippesøtpigg (NT), blå brunpigg, dyster korallsopp (VU) og mørknende korallsopp. Andre registrerte sopper var brunkjøttbukkesopp, stankmuserong og rustbrunpigg. Gubbeskjegg (NT) og gammelgranlav var vanlig på gran. På rogn gadd og bjørkegadd ble langnål (NT) registrert. Lungenever fantes både på osp og rogn.

Bruk, tilstand og påvirkning: Rikere bakke gir en rik soppflora. Grove osper, rogn gadd, bjørkegadd og gamle grantrær utgjør viktige elementer for biologisk mangfold. Lokaliteten er lite påvirket av nyere inngrep, men er i tidligere tider tydelig påvirket av plukk- og gjennomhogster.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten må sees i sammenheng med andre gammelskogslokaliteter rundt Røsheia.

Verdivurdering: I henhold til faktaarkutkast for rik barskog (2013) oppnår lokaliteten middels verdi på parametrene arts mangfold, habitat-kvalitet, størrelse og påvirkning. Lokaliteten skal derfor vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det er ingen kvaliter ved lokaliteten som er avhengig av skjøtsel for å fremmes.

6 Mastertreholet SV

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: C

Areal: 7,9daa

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Ulrika Jansson den 14/8-2013 i forbindelse med naturtypekartlegging i Inderøy kommune. Prosjektet er finansiert av fylkesmannen og er delvis organisert som samkartlegging med MiS-registreringene med tanke på å utvikle en felles metodikk for registrering av skogverdier. Rødliskategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en brant ned mot en liten myr på østsiden Heibrottet (Røsheia) i Mosvik i Inderøy kommune. Lokaliteten avgrenses i øst av en liten myr, i sørøst av en hogstflate og i vest og av mer glissen furuskog (avgrenset som egen naturtype). Berggrunnen i området består av gneiser og løsmassene består av tynn humus og torv. Lokaliteten ligger i mellomboreal vegetasjonssone og i klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2) (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder gammel granskog i høyereliggende strøk. Eldre, glissen granskog i bratt skrent ned mot en liten myr. Skogen er grandominert med innslag av bjørk, rogn og furu. I skrenten er det flere grove graner med grove rotbasis. Lokaliteten er østvendt, men nærheten til myren gir skogen et ganske fuktig lokalklima. Vegetasjonen er frisk, men fattig, dominert av blåbærskog, stedvis med innslag av småbregne.

Artsmangfold: Ved rotbasis av grove graner finnes huldrelav *Gyalecta friesii* (NT) og på lave grangreier vokser skrukkelav *Platismatia norvegica*. Høyere opp i trekronene vokser gubbeskjegg *Alectoria sarmentosa* (NT). Skrubbenever finnes på høystubber av rogn. På grove graner vokser gammelgranlav. Rødmetornemose vokser spredt på bakken.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er godt siktet og aldersspredningen er god, selv om det finnes få virkelig gamle trær. Grantrærne måler ca 20-30 cm i brysthøydiameter, men enkelte er 40-50 cm. Det finnes enkelte høystubber av rogn og bjørk og spredt med granlæger (rundt 5 nøkkelelementer / daa). Lokaliteten er ikke påvirket av nyere inngrep, men både lokaliteten og området rundt er tydelig påvirket av tidligere tiders plukk- og gjennomhogster. Sørøst for lokaliteten er en ny hogstflate.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten må sees i sammenheng med andre gammelskogslokaliteter rundt Røsheia.

Verdivurdering: Skogen er eldre til gammel med fuktig lokalklima. Det er relativt beskjedent med nøkkelelementer (ca 5 / daa) og skogen har vært gjennomhogd. Det er funn av 2 NT-arter (huldrelav og gubbeskjegg) og potensial å finne flere. Det er lite sannsynlig å finne høyt rødlistede arter i lokaliteten. Lokaliteten er relativt liten (8 daa). På basis av skogtilstand, arts mangfold og påvirkningsgrad vurderes lokaliteten som lokalt viktig (C) etter faktaarkutkast for gammel granskog 2013.

Skjøtsel og hensyn: Det er ingen kvaliter ved lokaliteten som er avhengig av skjøtsel for å fremmes.

7 Røsheia NØ

Naturtype: Gammel furuskog - Gammel kystfuruskog
BMVERDI: B

Areal: 442daa

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/ Ulrika Jansson den 14-15/8-2013 i forbindelse med naturtypekartlegging i Inderøy kommune. Prosjektet er finansiert av fylkesmannen og er delvis organisert som samkartlegging med MiS-registreringene med tanke på å utvikle en felles metodikk for registrering av skogverdier. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør den nordøstre delen av fjellpartiet Røsheia (nord for Solskinshøgda) og ligger sentralt i gamle Mosvik kommune i Inderøy. Lokaliteten grenser i nord mer påvirket granskog, i øst mot et langstrakt myrparti og i sørvest mot et åpent myr/hei-landskap. Det er inkludert mindre areal med myr og hei (svært glissent tresatt med furu) i figuren. Berggrunnen i området består av ulike typer gneis og løsmassedekket består av et tynt humus eller torvsjikt. Lokaliteten ligger i mellomboreal vegetasjonssone og i klart oseanisk vegetasjonssesjon (O2) (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel furuskog med utformingen gammel kystfuruskog. Vegetasjonstyper er lyngskog og knauskog med røsslyng som viktigste art. Skogen er glissen med furu som dominerende treslag. Det er spredt med gran og løvtrær i fuktigere partier.

Artsmangfold: Artmangfoldet i lokaliteten er middels godt undersøkt. Det ble påvist tyrikjuke (NT) på grove furulæger og gubbeskjegg (NT) på gran. Det ble totalt funnet 2 rødlistearter i lokaliteten, men det er stor potensial for arter som flere rødlistearter, for eksempel furuplett og *Hypocomyce anthracophila* (VU).

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er høyereliggende og naturlig glissen og derfor er konsentrasjonen av gamle trær og dødved-elementer ikke veldig høy (ca. 6-10 nøkkelelementer per daa i deler av lokaliteten, 2-5 nøkkelelementer per daa i åpnere partier). Furulæger på 35-40 cm fins spredt og enkelte furuer er 50-60 cm i brysthøydiameter. Lokaliteten er ikke påvirket av nyere inngrep, men det har vært tatt ut enkelttrær i tidligere tid. Det er spor av eldre brenner i furuskogen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten må sees i sammenheng med andre gammelskogslokaliteter rundt Røsheia.

Verdivurdering: Furuskogen er gammel med forekomst av naturskogselementer (opptil 10 per daa), funn av to rødlistearter og god potensial for flere. Lokaliteten er stor og ligger i et område med flere gamle furuskogslokaliteter. Skogen er vurdert som viktig (B) etter faktaarkutkast for gammel furuskog 2013.

Skjøtsel og hensyn: Det er ingen kvaliter ved lokaliteten som er avhengig av skjøtsel for å fremmes.

8 Simalia

Naturtype: Gammel furuskog - Gammel kystfuruskog
BMVERDI: B

Areal: 137daa

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/ Ulrika Jansson den 14/8-2013 i forbindelse med naturtypekartlegging i Inderøy kommune. Prosjektet er finansiert av fylkesmannen og er delvis organisert som samkartlegging med MiS-registreringene med tanke på å utvikle en felles metodikk for registrering av skogverdier. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i nordøstre delen av fjellpartiet Røsheia sentralt i gamle Mosvik kommune i Inderøy. Lokaliteten grenser mot hogstflate/ungskog i nord og øst. I sør er to mindre myrer inkludert i figuren fordi det står flere svært gamle furuer rundt dem. Ellers er det glissen gran-furuskog med større hogstpåvirkning i sør. Berggrunnen i området består av ulike typer gneis og løsmassedekket består av et tynt humus eller torvsjikt. Lokaliteten ligger i mellomboreal vegetasjonssone og i klart oseanisk vegetasjonssesjon (O2) (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel furuskog med utformingen gammel kystfuruskog i mosaikk med gammel høyereliggende granskog og kystmyr. Vegetasjonen er bærlyngskog med blåbær og tyttebær som dominerende arter. Skogen har et øvre sjikt av svært gamle furutrær og et nedre sjikt med eldre til gammel gran. Det finnes også både bjørk og rogn i lokaliteten. Skogen er ganske glissen på grunn av sin høye beliggenhet, noe som fører til at konsentrasjonen av gamle trær og dødved-elementer ikke blir veldig høy. Det er partier som er mer grandominerte og åpnere furuskog-myrmosaikker.

Artsmangfold: Artmangfoldet i lokaliteten er middels godt undersøkt og det ble påvist skrubbenever, lungenever, skålfiltlav og vrengearter på rogn. Gubbeskjegg (NT) og skrukkelav er vanlig på graner i hele bestandet. På grove furulæger ble tyrikjuke *Sidera lenis* (NT) funnet og på rogn og bjørkgadd fins langnål *Chaenotheca gracillima* (NT). På brent furugadd ble en sårbar lav funnet; *Hypocomyce anthracophila* (VU). Det ble totalt funnet 4 rødlistearter i lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Gammel furu/granskog som er rik på de fleste relevante nøkkelstrukturer og -elementer. Gamle trær finnes relativt rikelig, det samme gjør gadd i alle stadier. Det finnes også en del grove furulæger, men skogen er i ferd med å bli mer grandominert og dette vil på lang sikt (noen hundre år) gjøre at nydannelsen av grov furuved blir lavere. Lokaliteten er ikke påvirket av nyere inngrep, men er plukkhogd. Det er spor av eldre brenner i furuskogen, men størrelsen på grantrærne viser at det er lang tid siden siste brann, da graner mer sjeldent overlever brann.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten må sees i sammenheng med andre gammelskogslokaliteter rundt Røsheia.

Verdivurdering: Furuskogen er gammel med forekomst av naturskogselementer (minst 2-5 per daa) og funn av fire rødlistearter. Furuskog-

gen er i ferd med å bli mer grandominert, trolig på grunn av at det ikke har brunnet på lang tid. Lokaliteten er 136 daa. Skogen er vurdert som viktig (B) etter faktarkutkast for gammel furuskog 2013, men har lavere verdier enn lokaliteten rett sør og i vest.

Skjøtsel og hensyn: Det er ingen kvaliter ved lokaliteten som er avhengig av skjøtsel for å fremmes.

9 Røsheia NV

Naturtype: Gammel furuskog - Gammel kystfuruskog
BMVERDI: C

Areal: 387daa

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/ Ulrika Jansson og Torbjørn Høitomt den 14-15/8-2013 i forbindelse med naturtypekartlegging i Inderøy kommune. Prosjektet er finansiert av fylkesmannen og er delvis organisert som samkartlegging med MIS-registreringene med tanke på å utvikle en felles metodikk for registrering av skogverdier. Rødlisterkategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordvestsiden av fjellpartiet Røsheia sentralt i gamle Mosvik kommune i Inderøy. Lokaliteten grenser mot sparsomt tresatt mark/fjell i overkant (sør), gammel granskog i nord (egen naturtype) og mer påvirket skog i vest og sørvest. Berggrunnen i området består av ulike typer gneis og kanskje noe granitt i nord. Lokaliteten ligger i mellomboreal vegetasjonssone (MB) og i klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2) (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel furuskog med utformingen gammel kystfuruskog i mosaikk med gammel granskog og myrpartier. Eldre, lavproduktiv furuskog som er noe rikere på viktige nøkkelementer og -strukturer enn det som er vanlig i landskapet for øvrig. Vegetasjonen er fattig bestående av en mosaikk mellom fattige A-typer (røsslyng-blokkebær-, bærlyng- og knauskog), samt noe myr.

Artsmangfold: Duftskinn (NT) ble funnet på granlåg. Det er potensial for et grunnsett av krevende arter knyttet til gamle trær og dødved av furu, men det er lite sannsynlig med høyt rødlistede arter i biotopen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det finnes gamle trær og noe gadd og læger av furu (ca 2 nøkkelementer per daa). Det er ikke spor etter nyere inngrep i lokaliteten. Det har åpenbart blitt foretatt hogstingrep i lokaliteten i tidligere tider (dimensjonshogst av furu), men siden området er så lite produktivt, er det usikkert hvor omfattende disse inngrepene har vært.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten må sees i sammenheng med andre gammelskogslokalteter rundt Røsheia.

Verdivurdering: Stor lokalitet (413 daa) med lavproduktiv furuskog i mosaikk med myr og granskog. Forekomsten av viktige strukturer er ganske lav (ca 2 per daa) og krevende arter knyttet til furu er foreløpig ikke påvist. Duftskinn (NT-2010) ble registrert på granlåg. I henhold til nytt faktaark for typen (2013) skal denne lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det er ingen kvaliter ved lokaliteten som er avhengig av skjøtsel for å fremmes.

Artsmangfold

Det er registrert 7 nær truede arter og to sårbare arter innenfor forslaget til verneområdet i henhold til rødlisten fra 2015. Disse er fordelt på jordboende sopp, vedboende sopp, samt makrolav og skorpelav. I tillegg er det gjort noen funn av signalarter som f. eks. lungenever og skrubbenever knyttet til boreale løvtrær. Potensialet for ytterligere en del rødlistede arter knyttet til dødvedelementer av furu og gran vurderes som høyt. Særlig gjelder dette arter tilknyttet gamle kelo-dødvedelementer av furu, inkl. sjeldne og spesialiserte arter (bl.a. finnes et særegent oseanisk element av barksopp på kelo-læger som kan være tilstede eller godt utviklet i området). Det kan også være flere interessante skorpelav knyttet boreale løvtrær og gamle barskogslementer. Se ellers kjerneområdebeskrivelsene for en detaljert gjennomgang av arts mangfoldet i det enkelte kjerneområde.

*Tabell: Artsfunn i Røsheia. Kolonnen **Totalt antall av art** summerer opp antall funn innenfor området. 0 betyr at artsfunnet ikke er tallfestet, men begreper som mye, en del, sparsomt, spredt o.l. er brukt. Det store tallet i kolonnen **Funnet i kjerneområde** henviser til hvilke kjerneområder arten er funnet. Det lille tallet angir hvor mange funn som er gjort i hvert kjerneområde. 0 betyr tekstlig kvantifisering. Små tall uten kjerneområdenummer angir funn utenfor kjerneområder.*

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerneområde (nr)
Karplanter	Goodyera repens	knerot			2
Lav	Alectoria sarmentosa	gubbeskjegg	NT		2 3 4 5
	Bactrospora corticola	granbendellav	VU		1
	Chaenotheca gracillima	langnål			2 3 4 5
	Chaenotheca subroscida	sukkernål	NT		1
	Gyalecta friesii	huldrelav	NT		2
	Lecanactis abietina	gammelgranlav			2 3 4
	Lobaria pulmonaria	lungenever			2 4
	Lobaria scrobiculata	skrubbenever			2 4
	Massalongia carnosa	moseskjell			4
	Mycoblastus affinis	narreblodlav			2
	Ochrolechia androgyna	grynkorkje			2
	Protopannaria pezizoides	skålfiltlav			2
	Ramboldia elabens				1
	Sclerophora peronella	kystdoggnål	NT		2 5

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerne-område (nr)
Lav	Xylopora friesii	tyriskjell			1
Moser	Anastrophyllum hellerianum	pusledraugmose			1 4
Sopper	Bankera violascens	knippesøtpigg			4
	Chaetodermella luna	furuplett	NT		1
	Cortinarius traganus	brunkjøttbukkesopp			4
	Cystostereum murrayi	duftskinn			7
	Hydnellum caeruleum	blå brunpigg			4
	Hydnellum ferrugineum	rustbrunpigg			4
	Phellinus chrysoloma	granstokkjuke			1
	Pseudographis pinicola	gammelgranskål			1
	Ramaria karstenii	dyster korallsopp	VU		4
	Ramaria testaceoflava	mørknende korallsopp			4
	Sidera lenis	tyrikjuke	NT		1 5
	Tricholoma inamoenum	stankmusserong			4

Avgrensning og arrondering

De vestre delene av undersøkelsesområdet rundt Fingerbølfjellet og de sørøstre ved Svarttjønnbekken har ikke kvaliteter som er vurdert som verneverdige i denne sammenheng og er derfor ikke en del av forslaget til verneområde. Gjenstående avgrensning er uheldig ved at det svært viktige kjerneområdet Heibrottet bare delvis er innlemmet i området og at det her går en skarp kile inn i området som vi skape uheldige kanteffekter inn i et verneområdet om det hogges der. Det ville også vært en stor fordel for utformingen av området om de to naturtypelokalitetene registrert på nordsiden av Røsfjellet samt den nordøstre delen av kjerneområde 1 bli inkludert i området. Da vil alle eksposisjoner og skogtyper rundt Røsheia være inkludert i verneområdet.

Vurdering og verdisetting

Verneverdiene for Røsheia er i første rekke knyttet til gammel furuskog med kvaliteter av liggende og stående død ved og gamle furutrær. Mye av furuskogen er tydelig gammel naturskog, noe som er sjeldent nasjonalt. Furuskogen på Røsheia er dessuten klart oseanisk furuskog, og tilhører derfor gruppen "gammel kystfuru-naturskog", en skogtype som Norge har internasjonalt ansvar for (verdensansvar). Furuskogen på Røsheia tilhører toppsjiktet av gammel furu-naturskog på Fosen, og tilsvarende områder er få i regionen.

Det finnes også mindre biotoper med gammel granskog, samt elementer av rikere barskog og boreale løvtrær. Ut over de skoglige kvalitetene er det mye myr og myrkantskog av fattig type. Myrene i seg selv har ingen spesielle biologiske kvaliteter, men er intakte uten dreneringsinngrep.

Det er ikke registrert rødlistede naturtyper i området, men andelen kjerneområder med registrerte kjerneområder/naturtypelokaliteter av høy verdi, er stor i forhold til det totale arealet (40 %). Ganske store arealer må kunne vurderes som urskogspreget furuskog som er en av de prioriterte skogtypene som stortinget har bedt om en særlig kartlegging av fordi Norge har et internasjonalt ansvar for skogtypen og den er viktige for det biologiske mangfoldet.

Samlet grad av mangeloppfylling vurderes som relativt høy, begrunnet i at området har velutviklet gammel kystfuru-naturskog, en skogtype som Norge har internasjonalt ansvar for (verdensansvar), og som er sjelden. Av generelle mangler oppfylles (1) skog under naturlig dynamikk og (2) internasjonale ansvars-skogtyper i relativt høy grad, av prioriterte skogtyper er det velutviklet gammel kystfuru-naturskog.

Området skårer generelt høyt på gammelskogsparameterne for barskog, mens det skårer lavere på parametere for vegetasjonsvariasjon, rikhet, løvskog og treslagsvariasjon. Området skårer middels på topografisk variasjon, størrelse, arts-mangfold og arrondering. Påviste rødlistearter og andre spesielle arter er relativt lavt, men potensialet for spesialiserte og sjeldne arter særlig på kelo-døved av furu er betydelig. Avgrensningen inkluderer det meste av arealet til de 9 registrerte kjerneområdene/naturtypelokalitetene, men har en del mangler. Dette gjelder særlig i øst og nord, der inkludering av alt kjerneområde-areal ville bedret arronderingen av et evt. verneområde betraktelig, og også bidratt til å heve samlet naturverdi.

Røsheia vurderes, først og fremst i kraft av gammel kystfuru-naturskog, å være klart regionalt verneverdig (**) (kanskje på grensa til ***).

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Røsheia. Ingen stjerner (0) betyr at verdien for kriteriet er fraværende/ ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for for verdisetting i metodekapittelet.

Kjerneområde	Urørthet	Død ved mengde	Død ved kontin.	Gamle bartrær	Gamle løvtrær	Gamle edelløvtrær	Tre-slagsfordeling	Topografisk-variasjon	Vegetasjons-variasjon	Rikhet	Arter	Størrelse	Arrondering	Samlet verdi
1 Røsheia SV	***	**	**	***	*	—	*	*	*	0	**	-	—	***
2 Røsheia SØ	***	**	**	**	*	—	*	**	*	*	**	-	—	**
3 Røsheia N	**	*	*	*	*	—	*	*	*	*	*	-	—	*
4 Heibrottet	***	**	**	***	*	—	*	**	*	0	**	-	—	***
5 Lauvtjønnlia V	***	*	*	**	*	—	**	*	*	**	*	-	—	**
6 Mastertrehellet SV	**	*	*	**	*	—	*	*	*	*	*	-	—	*
7 Røsheia NØ	***	**	**	**	*	—	*	*	*	*	*	-	—	**
8 Simalia	***	**	**	**	*	—	*	*	*	0	*	-	—	**
9 Røsheia NV	***	*	*	**	*	—	*	*	**	*	*	-	—	*
Samlet vurdering	***	**	***	***	*	—	*	**	*	*	**	**	**	**

Referanser

Framstad, E., Blindheim, T., Erikstad, L., Thingstad, P.G. og Sloreid, S-E. 2010. Naturfaglig evaluering av norske verneområder. NINA rapport 535. 177 s. + vedlegg.

Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H. & Brandrud, T.E. 2003. Liste over prioriterte mangler ved skogvernet. – NINA Oppdragsmelding 769: 1-9.

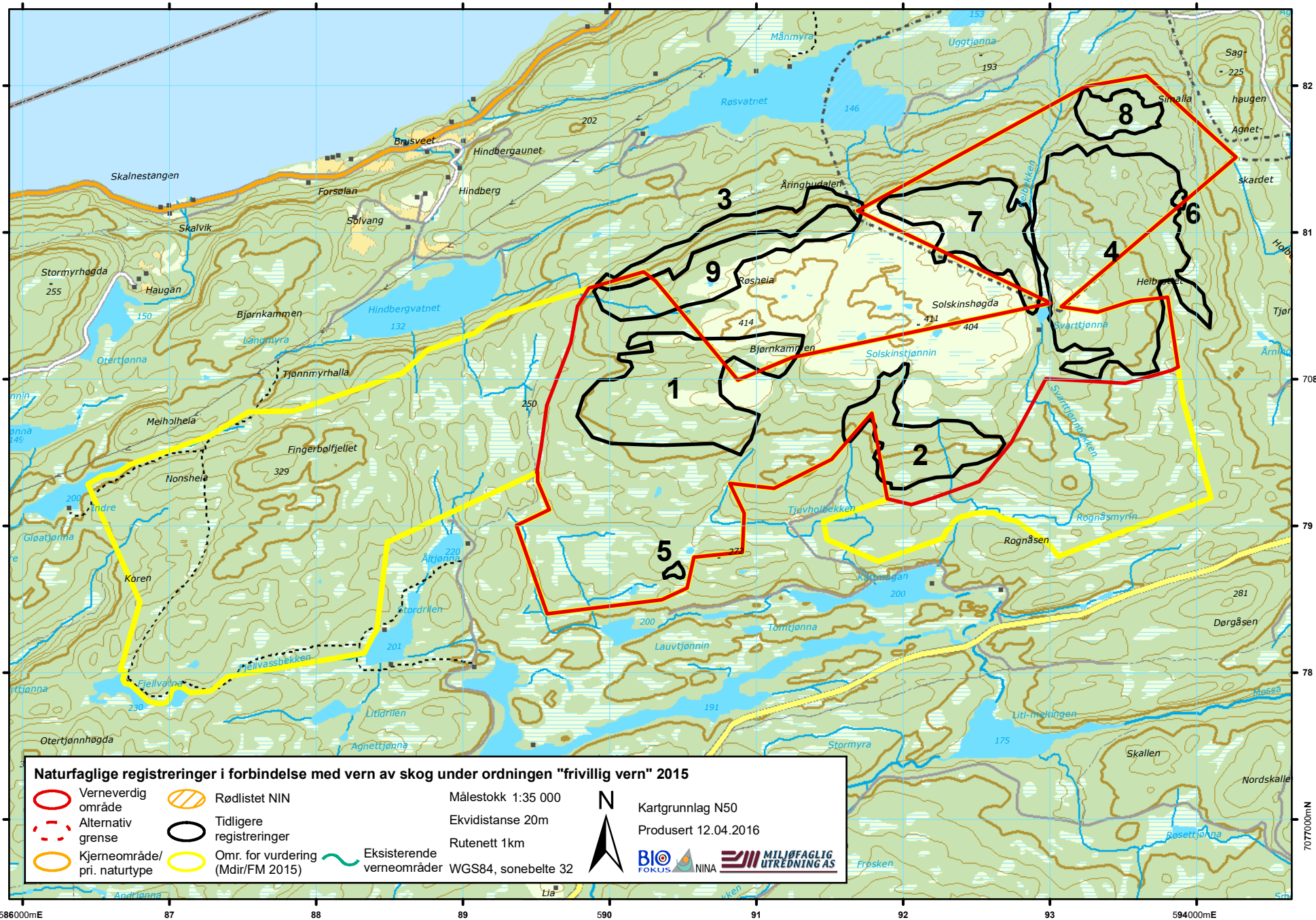
Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H. og Brandrud, T.E., 2002. Evaluering av skogvernet i Norge. Fagrapport 54, NINA. 146 s.

Jansson, U. og Hofton, T.H. og Høitomt, T. og Laugsand, A. E. og Olberg, S. 2015. Naturtypekartlegging i Inderøy kommune 2013-2014. BioFokus-rapport 2015-9

Jansson, U. og Nordvik, T.O. 2014. Skogkartlegging i Inderøy kommune - samkartlegging med MIS og naturtyper etter DN Håndbok 13. Rapport fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. http://gint.no/fmnt/rapport/pdf/2014_6.pdf

Røsheia (Inderøy, Nord-Trøndelag).

Areal 6.906daa, verdi **

Naturfaglige registreringer i forbindelse med vern av skog under ordningen "frivillig vern" 2015

	Verneverdig område		Rødlistet NIN	Målestokk 1:35 000	 Kartgrunnlag N50 Produsert 12.04.2016
	Alternativ grense		Tidligere registreringer	Ekvidistanse 20m	
	Kjerneområde/ pri. naturtype		Omr. for vurdering (Mdir/FM 2015)	Rutenett 1km	
			Eksisterende verneområder	WGS84, sonebelte 32	

Bilder fra området Røsheia

Grov furugadd og furulåg i kjerneområde 1. Foto: Torbjørn Høitomt

Høy tetthet av naturskogselementer i Heibrottet. Foto: Ulrika Jansson

Spredt med furugadd i eldre furuskog. Foto: Ulrika Jansson

Fuktig gammel granskog. Foto: Ulrika Jansson